

MONCAREY, Prosper, priester en sociaal werker (Haringe 4 maart 1876 - Tielt 18 augustus 1961). Van 1901 tot '12 leraar aan het Sint-Jozefscollege te Tielt; van 1912 tot '25 kapelaan aldaar, van 1925 tot '33 pastoor in Wijnendale, daarna tot 1955 in Hooglede.

Zijn Vlaamsgezinde en sociale activiteiten op het Tieltse college, organisch verbonden, mondden uit in studiekringen voor de leerlingen, geïnspireerd op De Nieuwe Tijd van Hugo Verriest. Hij had ook de hand in de Tieltse toneeltraditie (met o.m. C. Verschaeve, A. Vogel en B. Royaards).

Op 29 april 1912 werd hij onderpastoor te Tielt en proost van de sociale werken, op een ogenblik dat, ondanks Lodewijk Wostyn, de streek nog niet rijp was voor sociale activiteit. Moncarey zou dan ook in een zich steeds toespitsend conflict met de plaatselijke katholieke leiders komen. Tijdens de Eerste Wereldoorlog hield hij het, stilzwijgend, bij Lodewijk Dosfel en zijn Activistisch Verweerschrift. Nog in 1918 beschermde hij de Vlaamsgezinde leerlingen en studenten tegen ultra-patriottische verdachtmaking.

Met Joris Lannoo poogde hij van juni 1919 af het Vlaamsgezind blad Volksmacht uit te geven, maar het experiment zou ontijdig gestaakt worden. Met Franz Dewitte, Honoré Maes en Achiël Logghe bleef hij de klemtoon leggen op de sociale emancipatie in het unitaire en gecentraliseerde Algemeen Christelijk Werkersverbond (ACW) van 1923. Moncarey heeft in het midden van West-Vlaanderen een eerlijke poging gedaan om de sociale revendicaties van Het Vlaamsche Front te verbinden met de sociaal-democratische richting in het ACW. Hij werd hierin echter niet gevolgd.

In zijn verdere parochiezielzorg te Wijnendale en te Hooglede bleef Moncareys Vlaamsgezinde en culturele invloed nawerken.

WERKEN : *Over christen-democratie*, in *Gazette van Thielt* (1911); - *De Vlaamsche Beweging in 1926* (pro manuscripto privé-archief Tielt); - *Hoe we aan het toneelspelen gerochten*, in *Halletorentje* (april, oktober en december 1955 en mei 1956); - *In memoriam Jules Deberdt 1858-1937* (principaal Tielt), in *Halletorentje* (april, juli en november 1957); - *Notities over Verschaeve*, in *Halletorentje* (juli 1959).

LITERATUUR : H. Maes, *Mémoires* (pro manuscripto; 1951); - S. Scholl, *De geschiedenis van de arbeidersbeweging in West-Vlaanderen 1875-1914* (1953); - A. vander Plaetse, *In memoriam Prosper Moncarey*, in *Halletorentje* (november 1961); - J. Geldhof, *Ne Pereant*, II (1966); - R. Van-

landschoot, *Het drama van Cyriel Verschaeve en Robrecht De Smet 1918-1925*, in *Verschaeviana*, I, nrs. 1 en 2 (april 1970 en april 1972).

ROMAIN VANLANDSCHOOT